

Als 't ook natuurlijk kan

Gezondheid

NIEUWS

dan ook
supplementen!

Na de
diagnose
Neem het heft
in eigen handen

Minder allergie
met probiotica

**Vage
kwalen?**
Een
verfrissende
visie

Eigenwaarde
Zo versterk ik het

Thuis draadloos bellen niet zonder risico

Digitale draadloze telefoons (DECT-toestellen) bieden veel gemak en zijn ruisvrij. Maar hebben ook hun bijwerkingen. Hoe gevaarlijk zijn die? Plus: tips om er wat aan te doen.

Hoogspanningskabels, tv-masten, radar, de op afstand bedienbare centrale deurvergrendeling voor uw auto: radiofrequente straling, zoals dat heet, is overal. Ook binnenshuis. Ga maar na: tv, magnetron en draadloos toetsenbord bij uw computer, maar ook uw wekkerradio. Samen leveren ze een steeds grotere hoeveelheid 'elektrosmog' op, waarvan niemand weet wat de gevolgen op langere termijn zijn. Een relatief nieuw fenomeen is thuis

digitaal draadloos bellen met een zogeheten DECT-telefoon. DECT staat voor *Digital Enhanced Cordless Telecommunications*. Volgens Siemens Nederland, met afstand de grootste verkoper van DECT-toestellen in Nederland, is de dekking inmiddels tachtig procent. DECT-telefoons hebben een goede geluidskwaliteit, zijn draadloos en toch niet door onbevoegden af te luisteren. Het probleem zit hem in het basisstation van de DECT-telefoons. Dit zendt 24 uur per dag een pulserend signaal de ether in. Zelfs wanneer het toestel in het basisstation staat of wanneer het handtoestel uit staat, blijft het doorzenden. De DECT-standaard voorziet namelijk in de communicatie met meerdere handtoestellen. Het basisstation moet daarom constant een bericht uitzenden in de trant van 'Hier is het basisstation, maak met mij verbinding...' Zonder obstakels kan tot op meer dan honderd meter gecommuniceerd worden en de straling gaat dwars door dikke muren heen.

Zó beperkt u de risico's

• Bedenk dat u met de aanschaf van wat extra luxe ook mogelijke risico's in huis haalt. Weeg deze twee goed tegen elkaar af. Overweeg een ouderwetse telefoon-met-draad, zeker op plekken waar u veel belt. Wilt u toch in iedere kamer bereikbaar zijn, schaf dan een huiscentrale aan, waaraan u een aantal vaste telefoontoestellen koppelt.

Bouwbioloog Charles Claessens:

• "Neem zelf een CTI-toestel en biedt ook uw burens zo'n toestel aan." CTI is de voorloper van de DECT-telefoon. "CTI-toestellen werken analoog, stralen niet 24 uur per dag en gebruiken een kleine hoeveelheid straling bij het bellen. Ze zijn meestal goedkoper dan een DECT-toestel."

Arts Herman Koning heeft aanvullende tips tegen elektrosmog:

- "Zorg voor een zo optimaal mogelijke lichamelijke conditie."
- "U kunt extra zogeheten vrijeradicalenvangers en andere beschermende stoffen innemen." Bekende antioxidanten zijn bijvoorbeeld bètacaroteen, vitamine C en E.
- "Het is verstandig uw mobiele (GSM)telefoon zo veel mogelijk uit te laten, en zeker niet 's nachts in de slaapkamer stand-by te laten staan. In slaaptoestand is het lichaam namelijk gevoeliger voor straling." Een stralingsvrije slaapkamer is het beste. Met een netvrijschakelaar haalt u alle spanning van de elektriciteitsleidingen, maar uw elektrische wekker en DECT-telefoon doen het dan niet meer. Vervang deze door een wekker op een batterij en een gewone telefoon (met draad).

Tot op DNA-niveau

Misschien denkt u 'laat maar rustig zenden' of 'wat een ver-van-mijn-bedshow'? Luister dan eens naar Herman Koning, arts en voorzitter van de Artsenvereniging voor Biofysische geneeskunde en Bio-informatietherapie. "De DECT-frequentie is potentieel ziekmakend. Dat staat buiten kijf", zegt hij. "Alle reacties die in het menselijk lichaam plaatsvinden, worden aangestuurd en

Met DECT haalt u een permanente stralingsbron in huis

geregeld door elektromagnetische signalen. Alle onderdelen in ons lichaam zijn één groot zender-ontvangersysteem. Systemen zoals DECT en andere telecommunicatietechnieken hebben alle hun specifieke aangrijpingspunt. De stress die deze zendersystemen veroorzaken, hebben effect op de menselijke stofwisseling.”

“In welke mate elektromagnetische straling ziekmakend is, is afhankelijk van de persoonlijke weerstand, de mate van blootstelling en de frequentie van het stoorsignaal. Vooral in de Duitse literatuur komen we veel wetenschappelijk onderzoek tegen over effecten, onder andere op DNA-niveau.” Veranderingen in het genetisch materiaal dus. In goed Nederlands: kanker en afwijkingen bij het nageslacht.

Wat weten Nederlandse natuurartsen over mogelijke gezondheidsrisico's van DECT? Een rondgang langs verschillende natuurartsen waarmee GezondheidNieuws samenwerkt, levert weinig concreets op. “Op dit moment is er nog niets hard te maken”, “Goed wetenschappelijk onderzoek ontbreekt”, “Je mag geen paniek zaaien als je het niet zeker weet”, zijn enkele meningen die we optekenen. Opvallend is wel dat verschillende natuurartsen het gebruik van een mobiele telefoon (GSM) ofwel helemaal afraden, ofwel aanraden niet urenlang te bellen met dergelijke telefoons. Dat DECT ten opzich-

te van GSM veel gevaarlijkere straling levert, lijkt onbekend.

Voorals pulsen gevaarlijk

Het grote probleem van DECT, zo menen critici, is het feit dat de basisstations van deze soort telefoons onafgebroken pulseren. Over het verschil tussen gepulste en ongepulste straling schrijft het Duitse tijdschrift *Öko-Test*: ‘EEG-effecten en biologische problemen zoals stofwisselingsstoringen, immuun- en celcommunicatiestoringen, hormoon-, slaap- en doorbloedingsstoringen, vegetatieve en neurale pijnen en stimuleren van kankercellen (...) ontdekten wetenschappers alleen bij gepulste straling, niet bij ongepulste straling.’

Charles Claessens is bouwbioloog en meet woningen door op allerlei vormen van straling. Hij is de Nederlandse contactpersoon voor het HESE-project. Onderdeel daarvan is een brandbrief die is ondertekend door ruim duizend verontruste artsen (Freiburger Appell). Zij zien in de DECT-telefoons een gevaar voor de volksgezondheid en eisen dat de verkoop wordt gestaakt. Claessens heeft in ieder geval tal van voorbeelden van mensen die hij heeft bezocht nadat ze zich onbehaaglijk waren gaan voelen. Een van hen is een 76-jarige vrouw uit Rotterdam die ineens te kampen kreeg met een sterk wisselende bloedsuikerspiegel. De klachten ontstonden na aanschaf van een

DECT-toestel. Toen het apparaat de deur uit ging, verdwenen de klachten. Volgens Claessens is drie tot acht procent van de mensen ‘elektrosensibel’, maar krijgt uiteindelijk iedereen de rekening van elektrosmog gepresenteerd. Hij is ervan overtuigd dat meer Nederlanders ziek zullen worden, helemaal als overall UMTS-zenders staan. UMTS-telefonie moet vanaf 2007 het huidige mobiel bellen volgens de GSM-standaard vervangen.

Net als asbest?

Kunnen gerenommeerde Nederlandse onderzoeksinstituten iets zeggen over het mogelijke gevaar van DECT? Persvoorlichter Maarten Lörtzer van TNO meldt dat TNO geen onderzoek heeft gedaan naar de effecten van DECT-telefonie; wél naar het effect van communicatie met UMTS. “Maar uitsluitend naar UMTS-basisstations. Deelnemers aan experimenten rapporteerden wel wat lichte effecten. Met name rusteloosheid, een tintelend gevoel in de ledematen en een verminderde concentratie. Maar over de schadelijkheid van dit alles kunnen we gezien de opzet van het onderzoek geen uitspraak doen.”

Daarmee blijft wél de vraag overeind: Staat DECT dezelfde toekomst te wachten als bijvoorbeeld asbest: eerst een ongeloflijk veelzijdige grondstof, later ontmaskerd als kankerverwekkende sluipmoordenaar?